IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Spraw Zagranicznych**
(nr 77)
z dnia 26 stycznia 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 77)

26 stycznia 2022 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Kuchcińskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie solidarności z Ukrainą (druk nr 1961),

– pierwsze czytanie przedstawionego przez Prezydium Sejmu projektu uchwały w sprawie wezwania państw członkowskich Paktu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej do wsparcia Ukrainy w obliczu działań i możliwej agresji Federacji Rosyjskiej (druk nr 1962).

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Szynkowski vel Sęk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Artur Kucharki i Marcin Chorzewski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Ewelina Roguska i Adam Niewęgłowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych. Witam panie posłanki i panów posłów. Witam również pana ministra Szymona Szynkowskiego vel Sęka, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, oraz pozostałych gości.

Proszę państwa, proszę o zalogowanie się. Przypomnę państwu, że część z państwa posłów jest obecna na sali, ale część bierze udział w posiedzeniu Komisji zdalnie, więc przytoczę właściwą regulaminową formułę. Informuję, że posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Potrzebne informacje otrzymali państwo w poczcie elektronicznej.

Przypominam, że posłowie, członkowie Komisji, obecni na sali obrad Komisji głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej, natomiast posłowie biorący udział zdalnie głosują za pomocą iPadów.

Sprawdzimy kworum. Proszę członków Komisji o zalogowanie się do systemu do głosowania i naciśnięcie dowolnego przycisku – za, przeciw lub wstrzymanie się, oczywiście. Czekamy. Dobrze. Czy już wszyscy państwo oddali głos? Pan poseł Nitras też oddał głos, tak? Aha, dobrze. Proszę państwa, sprawdźmy więc, czy mamy kworum. Proszę o podanie wyników.

Proszę państwa, mam informację od pracowników Kancelarii, że kworum jest, tylko nie tego widzimy. Według listy obecności także jest kworum. Stwierdzamy kworum. Za chwilę do protokołu dopiszemy liczbę posłów biorących udział w posiedzeniu.

Proszę państwa, państwo otrzymali porządek dzienny. Są w nim dwa dokumenty, projekty uchwał.

Przepraszam, wrócę – głosowało 25 posłów, więc mamy kworum.

Pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały. To jest oczywiście porządek dzienny. Zajmiemy się czytaniem projektu uchwały w sprawie solidarności z Ukrainą, druk nr 1961. Przedstawicielem wnioskodawców jest poseł Maciej Konieczny. Drugi dokument jest przedstawiony przez prezydium Sejmu. Odbędziemy pierwsze czytanie

uchwały w sprawie wezwania państw członkowskich Paktu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej do wsparcia Ukrainy w obliczu działań i możliwej agresji Federacji Rosyjskiej, druk nr 1962. Przedstawicielem wnioskodawców, czyli w imieniu prezydium Sejmu, projekt uchwały będzie uzasadniać pani marszałek Sejmu Małgorzata Gosiewska. Przystępujemy do rozpatrzenia punktów porządku dziennego.

Projekty zostały skierowane do naszej Komisji do pierwszego czytania dzisiaj, czyli w dniu 25 stycznia 2022 r., przez marszałek Sejmu. Zgodnie z art. 37 ust. 4 regulaminu Sejmu, pierwsze czytanie może się odbyć nie wcześniej niż siódmego dnia od dnia doręczenia posłom druku projektu, chyba że Sejm lub Komisja postanowią inaczej. W związku z tym, że w przypadku obu rozpatrywanych dzisiaj druków termin siedmiodniowy nie upłynął, proponuję, aby Komisja wyraziła zgodę na jego skrócenie. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że Komisja wyraziła taka zgodę, żeby przeprowadzić pierwsze czytanie tych projektów ustaw na dzisiejszym posiedzeniu. Dziękuję bardzo.

Z formalnego punktu widzenia do omówienia mamy jeszcze jedną kwestię. Pierwsze czytanie każdego z projektów powinno być przeprowadzane osobno, ale, szanowni państwo, oba projekty są zbieżne tematycznie, zatem proponuję, żebyśmy po wysłuchaniu kolejno obu przedstawicieli wnioskodawców dyskutowali nad nimi wspólnie. Sprzeciwu nie słyszę.

Przypominam, że zgodnie z art. 39 ust. 1 regulaminu Sejmu pierwsze czytanie obejmuje: uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę oraz debatę w sprawie ogólnych zasad projektu, pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy. Proszę zatem, idąc w kolejności druków, przedstawiciela wnioskodawców z druku nr 1961 pana posła Macieja Koniecznego o przedstawienie projektu uchwały.

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Dziękuję, panie marszałku, Wysoka Komisjo, szczęśliwie oba te druki okazały się komplementarne, to znaczy, nie tyle nie ma między nimi sprzeczności, co się uzupełniają, więc myślę, że bez większych problemów powinniśmy wyjść z tej Komisji ze wspólnym drukiem, który, mam nadzieję, zostanie także przez Sejm przyjęty przez aklamację, o ile będzie taka możliwość. Projekt, który mam przyjemność prowadzić, zwraca uwagę przede wszystkim na to, że stawką eskalacji groźby wojny, agresywnych działań hybrydowych Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy nie jest wojna sama w sobie, ale uczynienie z Ukrainy kraju w pełni zależnego od Rosji, kraju wasalnego, kraju, który nie będzie miał wyboru swojej drogi. To znaczy, że zablokowanie Ukrainie możliwości wstępowania do struktur zachodnich – w mojej uchwale wymieniona była Unia Europejska, wcześniej w rozmowie rozmawialiśmy o tym, że warto by było dopisać także do tego akapitu, który chciałbym uwzględnić we wspólnym projekcie, także NATO. Uchwałę tę przedkładaliśmy w przekonaniu, że ważne jest, żeby polski parlament jednoznacznie powiedział, że Ukraińcy sami i tylko oni powinni decydować o swoim losie i o wyborze swoich sojuszy. Jeżeli społeczeństwo ukraińskie wybierze drogę zachodnią, będzie dążyło do integracji ze strukturami Zachodu, to UE i NATO muszą być na to otwarci i parlament polski jednoznacznie mówi, tutaj zacytuję, że: „Społeczeństwo ukraińskie ma pełne prawo decydować o swojej przyszłości. Droga Ukrainy do członkostwa w UE i NATO musi pozostać otwarta, a prawo ubiegania się o akcesję jest bezdyskusyjne”. Ten fragment w mojej ocenie bezproblemowo można włączyć do projektu prezydialnego. Pierwszy akapit z projektu, który przedłożyłem, pokrywa się w pełni z tym, co jest w projekcie prezydialnym, więc nie ma potrzeby go uwzględniać, i z drobnymi poprawkami, których połączenie tych dwóch projektów by wymagało, myślę, że z korzyścią dla uchwały można byłoby je połączyć. W tym wypadku proponowałbym, żeby drugi akapit projektu Lewicy stał się przedostatnim akapitem projektu prezydialnego. Oczywiście co do szczegółów, to już przy właściwym procedowaniu to wszystko wyjdzie. Mam więc nadzieję, że jako Komisja wyjdziemy stąd z jednym projektem uchwały, który później jednomyślnie zostanie przyjęty przez Sejm. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję panu przewodniczącemu. W wypowiedzi pana przewodniczącego są już konkretne propozycje. W tej chwili poproszę panią marszałek Małgorzatę Gosiewską o przedstawienie projektu z druku nr 1962.

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję, panie marszałku. Wysoka Komisjo, uzasadnienie przedstawione przez kolegę w zasadzie w większości wyczerpuje argumenty, którymi kierowało się prezydium Sejmu, proponując taką uchwałę. Uchwała proponowana przez prezydium Sejmu jest szersza, zawiera jeszcze dodatkowe argumenty, chociażby ten związany z gazociągiem Nord Stream 2, co uważam, że jest bardzo istotne. Niestety propozycja zmierzająca do tego, by projekt przyjęty został przez aklamację, nie może być zrealizowana, bo był sprzeciw na konwencie w wykonaniu przedstawiciela Konfederacji. Była propozycja zmiany w tej uchwale, z którą prezydium Sejmu się nie zgadzało, stąd taka procedura, stąd skierowanie tego projektu do prac w Komisji. Rozumiem, że te prace zakończą się stosownym sprawozdaniem.

Propozycja połączenia tych projektów rzeczywiście została tu wypracowana przy stole i wydaje się sensowna. Jako bazowy projekt został potraktowany projekt prezydialny, który w ramach prezydium Sejmu był przyjęty w konsensusie, który jest właśnie szerszy, a więc w gruncie rzeczy ważne jest to, że udało nam się wspólnie – ponad podziałami – wypracować rozwiązanie, tak by nie doprowadzać do niepotrzebnej dyskusji i wojny wewnątrzpolskiej w kontekście Ukrainy, sytuacji, z jaką zmierza się nasz sąsiad i wykazania naszego solidarnego wsparcia w tym zakresie. Tak że wydaje mi się, że propozycja połączenia obu projektów wypracowana, jak mówię, tutaj przy stole, ponad podziałami, jest dobra. Pozwolę sobie ją po tych zmianach w całości odczytać, panie marszałku.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Właśnie. Wydaje mi się, że w pierwszym czytaniu powinna wybrzmieć jej treść, a przynajmniej propozycja. Proszę bardzo.

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS) – spoza składu Komisji:

Ale połączone już, tak? Ten wypracowany tekst?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Pani marszałek, wedle pani uznania.

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS) – spoza składu Komisji:

„Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia w sprawie wezwania państw członkowskich Paktu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej do wsparcia Ukrainy w obliczu działań i możliwej agresji Federacji Rosyjskiej.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z niepokojem obserwuje działania Federacji Rosyjskiej wymierzone przeciwko Ukrainie. Aktywność ta stwarza poważne ryzyko wywołania konfliktu zbrojnego, którego skutki stanowią zagrożenie dla interesów Rzeczypospolitej Polskiej. Działania Federacji Rosyjskiej zmierzają do zdestabilizowania Europy Środkowej. Apelujemy do rządów państw NATO i Unii Europejskiej o udzielenie wszechstronnego wsparcia dla Ukrainy, która znalazła się w obliczu wojny oraz o stanowczą reakcję państw członkowskich Unii Europejskiej i Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego w przypadku agresji Federacji Rosyjskiej.

Jednym z wyrazów obecnego kryzysu jest presja energetyczna Rosji skierowana przeciw państwom UE i z nią stowarzyszonym. Sprzeciwiamy się uruchomieniu gazociągu Nord Stream 2, który rozbija jedność europejską wobec agresywnych działań Federacji Rosyjskiej.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża sprzeciw wobec polityki Federacji Rosyjskiej, godzącej w prawo międzynarodowe oraz burzącej ład i pokój w Europie. Doświadczeni historią XX wieku, uznajemy za nasz obowiązek – jako kraju członkowskiego Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej – wezwanie naszych sojuszników i partnerów do podjęcia solidarnych działań zmierzających do zażegnania groźby wybuchu konfliktu zbrojnego w Europie.

Ukraina jest państwem suwerennym, wolnym i demokratycznym. Integralność jej granic i prawo do samostanowienia narodu ukraińskiego nie mogą być w żaden sposób naruszane ani kwestionowane. Społeczeństwo ukraińskie ma prawo decydować o swojej przyszłości. Droga Ukrainy do członkostwa w Unii Europejskiej i NATO musi pozostać otwarta, a jej prawo do akcesji jest bezdyskusyjne.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej apeluje do parlamentów państw członkowskich Paktu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej o podjęcie wszelkich inicjatyw zmierzających do wsparcia Ukrainy".

Tak brzmiałaby połączona wersja, wypracowana ponad podziałami politycznymi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo, pani marszałek. Czy przedstawiciel rządu, pan minister Szymon Szynkowski vel Sęk chciałby zabrać głos? Czyli innymi słowy, prosiłbym o opinię rządu w tej kwestii.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk:

Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, co do zasady po pierwsze, bardzo dziękujemy i niezwykle cenne będzie to, jeżeli uda się Komisji, a następnie Sejmowi, wypracować wspólny projekt uchwały, który zostanie poparty przez jak największą liczbę posłów. Zostanie poparty, jeżeli nie jednomyślnie, to gremialnie. To jest bardzo ważny sygnał zewnętrzny. Chciałbym to docenić w imieniu resortu. Zupełnie inny wymiar mają uchwały przyjęte właśnie w ten sposób. Po drugie, nie mamy zasadniczo uwag do wspólnego wypracowanego tekstu. Jest jedynie pewna moja wątpliwość, ale pozostawiam to do uznania państwa posłów, czy w pierwszym akapicie, w zdaniu ostatnim, w którym mówi się, że: „Apelujemy do rządów państw NATO i UE o udzielenie wszechstronnego wsparcia dla Ukrainy, która znalazła się w obliczu wojny oraz o stanowczą reakcję państw członkowskich Unii Europejskiej i Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego w przypadku agresji Federacji Rosyjskiej" – czy to zdanie nie stwarza takiego wrażenia, że dopiero o tę stanowczość apelujemy w sytuacji, gdy będziemy mieli do czynienia z agresją. Wydaje mi się, że naszym oczekiwaniem już teraz powinna być stanowczość. Więc po prostu skrócenie o ten fragment: „w przypadku agresji Federacji Rosyjskiej" poddaję pod rozwagę państwa. Tym bardziej że później, w kolejnym akapicie, wybrzmiewają agresywne działania Federacji Rosyjskiej, więc jakby nie unikamy tego słowa. Taka jest moja refleksja w tej sprawie.

Natomiast chciałem jeszcze…

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Przepraszam. Każdemu z państwa udzielę głosu. Panie ministrze, proszę.

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szynkowski vel Sęk:

Pozostawiam oczywiście decyzję państwu posłom. To jest moja opinia. Natomiast jeszcze jedną rzecz uważam za istotną, ponieważ jest to apel do parlamentów państw członkowskich Paktu Północnoatlantyckiego oraz UE. Istotne jest, żeby ten apel dotarł do parlamentów wszystkich tych państw. Oczywiście MSZ i jego placówki są do dyspozycji, żeby przekazać ten apel w zależności od decyzji ostatecznej Sejmu. Jesteśmy do dyspozycji pani marszałek. Ważne jest, żeby rzeczywiście ten apel dotarł, nie tylko do przestrzeni publicznej w Polsce, ale do wszystkich parlamentów państw członkowskich, bo ta perspektywa, powiedzmy sobie szczerze, w parlamentach państw członkowskich nie dla wszystkich jest tak oczywista jak u nas w Polsce. Warto więc, żeby polska perspektywa była znana. Tyle z mojej strony, panie przewodniczący. Dziękuję państwu.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pan poseł Maciej Konieczny, potem pan Sławomir Nitras, potem pan Paweł Zalewski.

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Chciałbym zaproponować rozwiązanie tej wątpliwości. Być może wystarczy zamienić słowo „w przypadku" na „w obliczu", bo agresja nie dotyczy wojny. Agresja to jest szer-

szy termin. Jeżeli powiemy w obliczu rosyjskiej agresji, to będzie dotyczyło to również aktualnych agresywnych działań Rosji wobec Ukrainy. Proponowałbym, jeżeli to państwu pasuje, zmienić „w przypadku" na „w obliczu".

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Sławomir Nitras, proszę bardzo.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Chciałem wyrazić radość, że udało się tak szybko doprowadzić do tego wspólnego projektu. Nawet pewien urok miała ta szybka praca tutaj, nasza wspólna. Zgadzam się z tym, co powiedział pan minister. Wydaje mi się, że sensowne jest to wykreślenie. To ułatwia odczytanie naszych intencji. Nie pozostawia wątpliwości, nie stanowi elementu krytyki, który mógłby być tak odebrany. Natomiast pragnę też zwrócić uwagę, panie ministrze, że nasz apel i wezwanie jest, jak słusznie pan zauważył, do parlamentów krajów członkowskich UE, jak również do rządów, więc gdybyśmy przekazywali to stanowisko, to po pierwsze, chciałbym, żeby rząd wziął sobie to stanowisko do serca i żeby pomógł przekazać również rządom państw członkowskich wspomnianych organizacji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Paweł Zalewski.

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

Dziękuję bardzo. Przyłączam się do słów pan posła Nitrasa. To bardzo cenna, dobra inicjatywa. Dobrze również, że w piątek będzie miało miejsce posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego w tej kwestii. Chciałem tu zwrócić uwagę na jedną kwestię, która nie została poruszona w tej uchwale, ale nie proponuję zmiany, bo ta uchwała jest dobra, wysoko ją cenię. Ale warto pamiętać o rzeczy następującej: otóż, że dzisiaj Ukraińcy walczą nie tylko i nie przede wszystkim o swoją niepodległość, ale także o rzeczy, które dla Polaków są niezwykle bliskie. Walczą o rządy prawa i o demokrację, dlatego że to właśnie system korupcyjny i brak demokracji był przez lata instrumentem podporządkowywania Ukrainy przez Rosję. Dla Polaków te wartości są bardzo bliskie i myślę, że w tym kontekście czy też przez pryzmat tego celu, identyfikujemy się jeszcze silniej z dążeniami wolnościowymi Ukraińców. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Przypominam, że jesteśmy w trakcie pierwszego czytania. Poprawki czy uwagi wynikające choćby z głosu pana ministra i zgłoszenia pana posła Koniecznego możemy nanieść w drugim czytaniu, bo będziemy chyba przeprowadzać je poprzez przyjmowanie akapitu po akapicie, prawda? Zamiast artykułu po artykule. Moglibyśmy to tam umieszczać, ale państwo mają dowolność. Mogą państwo i teraz zabrać głos w tej sprawie. Proszę, pan poseł Bartoszewski.

Poseł Władysław Teofil Bartoszewski (KP):

Chciałem zauważyć, panie marszałku, że tak się składa, że cała Komisja Spraw Zagranicznych od dłuższego czasu mówi jednym głosem w sprawach polityki wschodniej. Między nami nie ma tu żadnych różnic. To, że ten dokument udało się błyskawicznie przeformułować w koalicji międzypartyjnej, jest również tego wynikiem. Jest pewien poziom zaufania i doświadczenie pracy Komisji Spraw Zagranicznych, za co panu marszałkowi dziękuję, bo chcę to pokazać do protokołu, że jednak ta Komisja działa bardzo sprawnie i propaństwowo.

Myślę, że pan minister ma rację, oczywiście, i pan przewodniczący Konieczny też ma rację, że jeżeliby zmienić w paragrafie „przypadek" na „oblicze", to nie będziemy musieli usuwać znacznej części tego akapitu, bo inaczej musielibyśmy go zdrowo pociąć, bo nie da się wyciąć ostatnich trzech słów, gdyż wtedy nie miałoby to sensu. To jest takie dość kompromisowe.

Natomiast co do pana posła Zalewskiego, ja bym tu korupcji nie mieszał. Wiem, że jest to główny problem na Ukrainie, ale to wpływałoby bardziej na naszą krytykę obecnej sytuacji państwa ukraińskiego niż na krytykę Federacji Rosyjskiej, więc nie robiłbym tego.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Krótkie ad vocem, proszę. Pan poseł Zalewski.

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

Panie pośle, zostałem źle zrozumiany. Przede wszystkim doceniam fakt, że po rewolucji godności na Ukrainie rozpoczęła się realna wojna z korupcją, że ten mechanizm wertykału korupcyjnego przenoszony przez Janukowycza z Rosji na Ukrainę został zniszczony. To, że ta choroba nie została w pełni wyleczona, jest faktem, niemniej jednak Ukraina wygląda dzisiaj zupełnie inaczej i Ukraińcy walczą z korupcją. A walka z korupcją na Ukrainie zawsze oznaczała walkę o niezależność. Powtarzam: nie chcę tego wprowadzać do tej uchwały, a moje słowa nie były skierowane przeciwko współczesnej Ukrainie, której wysiłki dotyczące walki z korupcją doceniam.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo, ale wydaje mi się, że tak zrozumieliśmy pańską wypowiedź, trochę w szerszym kontekście. Dziękuję panu posłowi Bartoszewskiemu za te słowa, ale musimy pamiętać, że pracowaliśmy całym zespołem, cała Komisja, a to znaczy, że wszyscy członkowie Komisji, tak to odbieram, rozumieją stan rzeczy. I to jest bardzo ważna rzecz. Teraz pan przewodniczący Paweł Kowal, potem pan poseł Krystian Kamiński.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Przejdę już może do rzeczy redakcyjnych, czyli do zdania, nad którym debatujemy. Ja bym proponował tak: „Apelujemy do rządów państw NATO i Unii Europejskiej – a później zmienić tryb z »udzielenie« na »udzielanie«, bo my tu jesteśmy w trochę niezręcznej sytuacji, bo już dzisiaj wiemy, że tej pomocy trochę idzie, żeby to nie zostało odebrane, jakbyśmy jej po prostu nie widzieli, więc wydaje mi się, że lepszy będzie tryb »udzielanie« – wszechstronnego wsparcia”. A później wydaje mi się, że wystarczające byłoby zamienienie słów „w przypadku” na słowo „wobec”. Słowa „w obliczu” już są użyte w zdaniu wyżej. Jeżeli zamienimy ten tryb warunkowy „w przypadku” na „wobec”, to po pierwsze, pokażemy, że akty agresji już obecnie mają miejsce, ponieważ to, co się dzieje jest aktem agresji wobec Ukrainy. To chyba tyle. To zdanie brzmiałoby w taki sposób: „Apelujemy do rządów państw NATO i Unii Europejskiej o udzielanie wszechstronnego wsparcia dla Ukrainy, która znalazła się w obliczu wojny oraz o stanowczą reakcję państw członkowskich Unii Europejskiej i Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego wobec agresji Federacji Rosyjskiej”.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Krystian Kamiński, proszę bardzo.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Chciałbym zwrócić uwagę na dwie rzeczy, a może na trzy. Po pierwsze, słowa „wszechstronnego wsparcia”. Co by to miało oznaczać? To jest moim zdaniem bardzo daleko i czy nie wystarcza nam po prostu „wsparcia dla Ukrainy”? Wszechstronne może oznaczać od dyplomacji, do wysyłania wojska. Nie wiem, czy aż tak daleko chcemy sięgać. Po prostu „wsparcie”. Ja bym w ogóle zakończył, tak jak zresztą chyba pan minister mówił, na „organizacji Paktu Północnoatlantyckiego”, bo dalsze rozciąganie w przypadku agresji, to też musielibyśmy zdefiniować tę agresję – czym jest. Czy dopiero, jak by powiedział prezydent Biden, przekroczenie granicy, czy to już jest rodzaj agresji, czy w którym momencie.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Na to pytanie, panie pośle, mamy odpowiedź, ponieważ granica Ukrainy już dawno została przekroczona.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Panie przewodniczący, bo są kolejne głosy.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Spóźniliśmy się o osiem lat.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Nie wpadajmy w słowo. Proszę bardzo.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Tak że ja bym tutaj skreślił „wszechstronnego" i zakończył na „Paktu Północnoatlantyckiego". I na sam koniec pytanie, w ostatnim zdaniu, czy nie powinniśmy jednak mimo wszystko jako cel główny definiować pokój w Europie. „I podjęcie wszelkich inicjatyw zmierzających do pokoju w Europie", a nie do wsparcia Ukrainy. Bo naszym celem, mam nadzieję, nie jest stanie po jednej ze stron, tylko doprowadzenie do tego, że będzie pokój w Europie.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Maciej Konieczny i później pan poseł Nitras. Proszę bardzo.

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Chciałbym się tu nie zgodzić z przedmówcą. To znaczy, pokój jest niezwykle cenny i powinniśmy do niego dążyć, natomiast celem uchwały, którą zgłasza Lewica, w tym akapicie, który znalazł się w docelowej uchwale, jest wskazanie, że celem Federacji Rosyjskiej nie jest wojna. Jest podporządkowanie sobie Ukrainy. Jest pozbawienie społeczeństwa ukraińskiego prawa do decydowania o sobie. Oczywiście możemy założyć, że to nie jest dla nas wartość. Rozumiem, że jest pewna tradycja historyczna, bliska posłowi Kamińskiemu, która z tego wychodzi. Ale jest też tradycja chociażby lewicy niepodległościowej w Polsce i walki za wolność waszą i naszą, która wskazuje jednak na to, że prawo społeczeństw do samostanowienia jest wartością samą w sobie. I mnie jest to bardzo bliskie. Dlatego zależy mi na tym, żeby jednak nie definiować w ten sposób. Tak samo nie mam problemu z agresją Federacji Rosyjskiej. Myślę, że warto jednak to powiedzieć, żeby nie definiować wąsko agresji. Bo to jest takie powiedzenie, że OK., na razie nie trzeba pomagać, bo jest spoko, a dopiero jak czołgi wjadą, to nie będzie spoko. Więc w obu wypadkach pozostałbym przy wcześniejszych ustaleniach znad stolika. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Poseł Sławomir Nitras.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Trochę zaczynamy włos na czworo dzielić, ale może w tym przypadku rzeczywiście warto. Ja nie wiem, czy do końca rozumiem intencję pana posła Kowala, ale mi się to sformułowanie „udzielanie" a nie „udzielenie", szczerze mówiąc, średnio podoba. Bo ja to tak czytam: o udzielenie wszechstronnego wsparcia, dlatego że nikt nie kwestionuje dotychczasowego wsparcia, ale mówimy o udzieleniu, dlatego że możemy uznawać, że dotychczasowe wsparcie nie jest wystarczające albo że będzie potrzeba udzielania większego. Ale słuchając cię, Paweł, uważam, że należy się poważnie zastanowić nad końcówką tego zdania. i albo wyrzucamy, tak jak proponował pan minister, albo jeżeli zostawiamy to zdanie w tej treści, to chyba nie powinniśmy pisać „w przypadku agresji", bo jak słusznie zauważyłeś, ta agresja już miała miejsce, tylko na przykład „wobec agresji".

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS) – spoza składu Komisji:

Paweł mówił „wobec".

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Aha, to przepraszam. To tu się zgadzam. Natomiast wydaje mi się, że to „udzielenie", jakby na przyszłość, a nie obecne, bym zostawił, bo ono mówi o kolejnych instrumentach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Więcej głosów w dyskusji nie widzę.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Panie przewodniczący, jeśli można jeszcze jedno zdanie.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę bardzo, pan poseł Paweł Kowal.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Jeżeli warunkiem poparcia Konfederacji jest jakieś zdanie na temat pokoju, to ja mogę spróbować sformułować jakieś zdanie dotyczące pokoju opartego o ład międzynarodowy. Ono się na pewno zmieści w tej uchwale. Szczególnie że mamy jednobrzmiący apel Kościołów – łacińskiego, grekokatolickiego – który odwołuje się do społecznej nauki Kościoła. My nie jesteśmy przeciwko pokojowi.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Panie pośle, proszę do mikrofonu.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Ja po prostu zwróciłem uwagę na to, że jak się tak formułuje, to końcowe zdanie jest podsumowaniem wszystkiego, więc moim zdaniem w podsumowaniu warto zaznaczyć, że wartością, jaką chcemy osiągnąć, jest pokój w Europie, a nie stanie po jednej ze stron. Uważam po prostu, że to by było słusznym podsumowaniem.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę państwa, kolejne głosy. W pierwszej kolejności pierwszy mówca pan Grzegorz Schetyna, później pan poseł Bartoszewski.

Poseł Grzegorz Schetyna (KO):

Sugerowałbym, żebyśmy zamykali tę dyskusję, bo zaczniemy rozbierać każde zdanie i nie znajdziemy porozumienia. Mimo dobrych intencji posła Kowala prosiłbym, żebyśmy to zamknęli i nie prowadzili tej dyskusji. Jesteśmy już bardzo blisko, więc dopiszmy to, co jest oczekiwane, i przegłosujmy projekt.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Ja bym też zachęcał, bo zgadzam się z głosem pana Schetyny. Proszę, pan poseł Bartoszewski.

Poseł Władysław Teofil Bartoszewski (KP):

To ja, panie przewodniczący, tylko krótko. Katastrofą dla Polski, jak również katastrofą dla Ukrainy byłoby takie pokojowe rozwiązanie tego problemu, że Putin ma własnego wasala, którego usadził w Kijowie, i zarządza Ukraina z Moskwy. W sposób pokojowy, czyli bez interwencji zbrojnej. To byłoby katastrofalne rozwiązanie dla obu narodów i dla Europy. Więc ja rozumiem intencje i pana posła, i biskupów – nie będę przeciwko biskupom walczył z pokojem – ale żeby to przypadkiem nie zostało tak zrozumiane.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję. Czyli można powiedzieć, że kończymy: „wsparcia Ukrainy i utrzymania pokoju". I to, i to zrobić. Zamykam już dyskusję. Jeszcze głos?

Poseł Paweł Kowal (KO):

Mam propozycję. Może zła, ale spróbujmy.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Akurat to stanowisko biskupów, panie pośle Bartoszewski, było twardo osadzone na ziemi. Możemy spróbować rozważyć takie zdanie, mogę je zgłosić jako poprawkę. Najwyżej państwo odrzucą. „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej za wartość nadrzędną uznaje pokój oparty o zasady prawa międzynarodowego". Wtedy to rozwiązuje kwestię, której boi się poseł Bartoszewski. To zdanie mogłoby na przykład na zasadzie kompromisu otwierać ostatni akapit, czyli nie być ostatnim zdaniem, ale otwierać go. Nie wiem, staram się znaleźć takie rozwiązanie, żeby mieć pewność, że Konfederacja to też poprze.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz regulaminowo poprosiłbym wnioskodawców o odniesienie się do tych uwag, czyli może zacznę od pani marszałek Gosiewskiej. Proszę bardzo.

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS) – spoza składu Komisji:

Żeby już nie przedłużać tej dyskusji i jak najszybciej pójść dalej z procedowaniem uchwały, ja tylko jedno słowo. Pan poseł Kowal wierzy w dobre intencje, ja nie do końca. Dla mnie ceną pokoju nie może być sprzedanie Ukrainy, a więc może jednak zostawmy to, co udało nam się wspólnie uzgodnić, i idźmy dalej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję. Czy pan poseł Maciej Konieczny chciałby coś jeszcze dodać?

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Zgadzam się w pełni z marszałek Gosiewską w tej kwestii. Myślę, że jeżeli chodzi o to pierwsze zdanie, to bym poszedł przy tym, że niech będzie to „udzielenie", bo poseł Nitras mnie przekonał, i zrobić „wobec agresji Federacji Rosyjskiej". Jest to najprostsze rozwiązanie, które posunie sprawę do przodu, o ile nie będzie tu jakichś większych wątpliwości.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Mogę więc stwierdzić, zamykając dyskusję, że zakończyliśmy pierwsze czytanie projektu z druku nr 1961 i projektu z druku nr 1962. Wnoszę o niezwłoczne przystąpienie do rozpatrzenia projektów. Nie słyszę sprzeciwu. Jak mówiłem, zgodnie z artykułem regulaminu, projekty powinniśmy osobno procedować, ale już z dyskusji w pierwszym czytaniu wynika, że wyłania się jeden projekt, a więc czy musimy to formułować, że jest projekt bazowy? Chciałem zapytać Biuro Legislacyjne.

Legislator z Biura Legislacyjnego Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, rozumiem, że pierwsze czytanie zostało zamknięte. W tym momencie, zapewne konsensualnie, powinna być zgoda na to, aby wspólnie, bo decyzja o wspólnym rozpatrzeniu projektów powinna być dopiero w tym momencie, a następnie o wyborze projektu bazowego. Rozumiem, że posłowie co do zasady w większości ze sobą się zgadzają, natomiast później prosilibyśmy o procedowanie: tytuł i akapit, przynajmniej po akapicie, żeby to było później porządnie zrobione w sprawozdaniu.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Tak. Zatem, jak rozumiem, konsensualnie przyjęliśmy, tak jak mówi pan mecenas z Biura Legislacyjnego, wspólną pracę nad oboma projektami. Rozumiem, że godzimy się, żeby projektem bazowym był projekt przedstawiony przez prezydium Sejmu i w takim razie możemy przystąpić – bo sprzeciwu nie słyszę – do rozpatrzenia według zgłoszonej procedury. Przystępujemy do pracy akapit po akapicie, ale najpierw zaczniemy od tytułu. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, w takim razie mamy taka uwagę do tytułu, ponieważ w treści projektu uchwały pojawia się pojęcie Paktu Północnoatlantyckiego. Jest to pojęcie potoczne, ale używane, uprawnione. Natomiast raz mamy mowę o Pakcie Północnoatlantyckim, a raz o Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego. Tutaj rozwiązania widzimy dwa: albo wszędzie tam, gdzie jest mowa o Pakcie Północnoatlantyckim mówić tylko o Pakcie Północnoatlantyckim, bez Organizacja, a jeżeli chcemy podać pełną nazwę, to byśmy mówili Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego, ponieważ wtedy już wychodzimy poza potoczną nazwę i używamy nazwy oficjalnej, czyli Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego. Taka jest sugestia. Pytanie, jaka jest wola Komisji.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Chciałbym, żebyśmy wprowadzili oficjalną nazwę, czyli Traktatu.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego. Tam gdzie była mowa o Pakcie Północnoatlantyckim będzie Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Tak. Biuro Legislacyjne już zapisuje, żeby wszędzie tam, gdzie to występuje, poprawić.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Naturalnie. Jeszcze tylko chciałem powiedzieć…

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Czy jest zgoda? Nie ma sprzeciwu. Dobrze.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Jeszcze tylko chciałem powiedzieć, że dwukrotnie użyto skrótu NATO, ale jest to dopuszczalne. Skrót NATO będzie. Natomiast tam, gdzie jest Pakt Północnoatlantycki, będzie Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, czy do tytułu uchwały… Proszę bardzo, poseł Nitras. Proszę państwa, tutaj jest pytanie: w obliczu działań i możliwej agresji. Pan proponuje usunąć wyraz „możliwej", tak? Przepraszam, proszę zaproponować jakąś zmianę. Tylko mikrofon, panie pośle.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Proponuję, aby wykreślić słowa „działań" i „możliwej". Zostaje „do wsparcia Ukrainy w obliczu agresji Federacji Rosyjskiej".

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Czy są uwagi? Biuro Legislacyjne, proszę.

Legislator z Biura Legislacyjnego Ewelina Roguska:

Mam propozycję. W takim razie mogłabym odczytać treść akapitu pierwszego, włącznie z uwagami, które mają Biuro Legislacyjne i sejmowi językoznawcy. Chyba że same uwagi?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę pani, jeszcze jesteśmy przy tytule.

Legislator Ewelina Roguska:

Przy tytule? Myślałam, że przy akapicie.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Chodzi o to, że w drugim wierszu tego tytułu jest propozycja skreślenia wyrazów „działań" i „możliwej". Czyli zostałby taki fragment: „Ukrainy w obliczu agresji Federacji Rosyjskiej". Czy są uwagi? Rozumiem, że możemy przyjąć taką propozycję. Dobrze. Czyli przypomnę, jeszcze raz przeczytam tytuł: „w sprawie wezwania państw członkowskich Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej do wsparcia Ukrainy w obliczu agresji Federacji Rosyjskiej". Dobrze. Nie ma sprzeciwu. Rozumiem, że tytuł zatwierdziliśmy. Przechodzimy do akapitu pierwszego.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Chciałbym tylko coś dodać, bo pojawiało się pytanie. W takim razie przez agresję rozumiemy całość działań Federacji Rosyjskiej, od interwencji zbrojnej i aneksji Krymu?

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

Tak, ona trwa.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze. Przechodzimy do akapitu pierwszego. Pani mecenas proponuje odczytanie pełnej treści akapitu pierwszego, tak? Proszę bardzo.

Legislator Ewelina Roguska:

To znaczy, rozumiem, że do tego druku będzie zgłoszona poprawka o treści akapitu pierwszego. Może przeczytam. Mamy dwie propozycje. W wyrażeniu „wsparcia dla Ukrainy" propozycja językowa jest „wsparcia Ukrainie". Czyli „udzielenie wszechstronnego wsparcia Ukrainie, która znalazła się w obliczu wojny" przecinek. To są te dwie uwagi językowe. Natomiast całość, jak rozumiem, brzmiałaby: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

z niepokojem obserwuje działania Federacji Rosyjskiej wymierzone przeciwko Ukrainie. Aktywność ta stwarza poważne ryzyko wywołania konfliktu zbrojnego, którego skutki stanowią zagrożenie dla interesów Rzeczypospolitej Polskiej. Działania Federacji Rosyjskiej zmierzają do zdestabilizowania Europy Środkowej. Apelujemy do rządów państw NATO i Unii Europejskiej o udzielenie wszechstronnego wsparcia Ukrainie – przecinek – która znalazła się w obliczu wojny – przecinek – oraz o stanowczą reakcję państw członkowskich Unii Europejskiej i Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego – i tutaj – wobec agresji Federacji Rosyjskiej".

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Wobec… Proszę dokończyć. Proszę dokończyć.

Legislator Ewelina Roguska:

„Wobec agresji Federacji Rosyjskiej". Tak brzmi końcówka zdania. Natomiast ten przecinek uzasadniony jest tym, że wyrazy „która znalazła się w obliczu wojny" stanowią wtrącenie. Stąd taka propozycja językowa.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Aha, stąd przed wyrazem „oraz" jest przecinek, tak? Jest to zgodne…

Legislator Ewelina Roguska:

Taka była uwaga sejmowych językoznawców.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Rozumiem. Proszę bardzo, państwo słyszeli treść. Uwaga pana posła Zalewskiego, bardzo proszę.

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

Propozycja moja jest następująca. Bazując na tym, co pani powiedziała, aby z dwóch zdań zrobić jedno w następujący sposób. Mówię o zdaniu drugim i trzecim. To jest propozycja. „Aktywność ta stwarza poważne ryzyko wywołania konfliktu zbrojnego – i teraz skreślamy – którego skutki stanowią zagrożenie dla interesów Rzeczypospolitej Polskiej". Rozumiem, że patrzymy szeroko, mówimy o Europie. To jest oczywiste, że inaczej byśmy o tym nie rozmawiali. Dalej: „i zmierzają do zdestabilizowania Europy" – już bez „Europy Środkowej", tylko Europy.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Nie wiem, czy dobrze rozumiem tę propozycję, ale z mojego punktu widzenia…

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Przepraszam, chwileczkę. Chciałem wszystkich państwa posłów, którzy biorą udział w Komisji zdalnie, poinformować, że otrzymali państwo projekty uchwał pocztą elektroniczną. Dlatego też, jeżeli ktoś chciałby się włączyć do dyskusji bądź śledzić te zmiany, to proszę sięgnąć do poczty elektronicznej. Teraz pan poseł Paweł Kowal.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Moje stanowisko w tej sprawie jest takie, że powinniśmy w dokumentach dotyczących sytuacji na Ukrainie pokazywać interesy europejskie, pokazywać szerszy kontekst, ale ze względu też na komunikację i debatę wewnątrzpolską podkreślać, że to są rzeczy, które godzą w interesy Rzeczypospolitej Polskiej. To jest też kwestia dialogu ze społeczeństwem i pokazywania, że to, co dzisiaj robi Federacja Rosyjska wobec Ukrainy, a także skutki tego, mogą mieć bardzo istotny i bezpośredni wpływ na interesy każdego obywatela, nawet nie abstrakcyjnych tworów państwowych, tylko po prostu każdego konkretnie. Myślę, że w debacie, która się w Polsce toczy, bardzo brakuje tego argumentu.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję. Poseł Radosław Fogiel, potem poseł Sławomir Nitras.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Ja bym miał propozycję, bo rzeczywiście zgadzam się z przewodniczącym Kowalem, że wyraz „wewnętrzny" jest istotny – wydźwięk wewnętrzny – ale też to sformułowanie w tym momencie jest sugerujące, że ten apel do rządów UE i NATO jest tylko i wyłącz-

nie wynikiem zagrożenia interesów. Proponowałbym więc tę formułę, którą przewodniczący Zalewski zaproponował, czyli: „Aktywność ta stwarza poważne ryzyko wywołania konfliktu zbrojnego i zdestabilizowania Europy – i może tutaj po przecinku – co godzi w interesy Rzeczypospolitej". Może wilk będzie syty i owca cała….

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Poseł Sławomir Nitras.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Ja trochę wywołałem ten problem, bo wydaje mi się, że kwestia interesu Rzeczypospolitej Polskiej jest oczywiście ważna, ale nie w tym miejscu. Zwracam państwu uwagę na to, do kogo adresujemy tę uchwałę. Nie adresujemy jej do społeczeństwa, tylko do rządów.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Ale to jest bardzo ważny element motywowania naszej dyplomacji.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę nie wpadać w słowo.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Wydaje mi się, że jeżeli piszemy zdanie, czytam: „Ryzyko wywołania konfliktu zbrojnego, którego skutki stanowią zagrożenie dla interesu Rzeczypospolitej" kropka, to trochę to jest nie do adresata. Tym bardziej, że tutaj interesy Polski są zbieżne z interesami wszystkich innych krajów Europy. Dlatego to, co zaproponował poseł Zalewski i to, co proponował –nie do końca złapałem stylistykę, nie wiem, czy tam jakiegoś błędu nie ma – ale to, co zaproponował pan poseł Fogiel, wydaje mi się słuszniejsze. Najpierw postawienie kwestii Europy, ewentualnie dodanie Polski, a nie postawienie interesu Polski. I wydaje mi się, nie pamiętam słów pana posła Fogla, ale destabilizacja dotyczy całej Europy, a nie tylko Europy Środkowej.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze, dziękuję. Biuro Legislacyjne ma uwagi. Proszę bardzo.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, sytuacja wygląda tak, że ponieważ mamy dwa druki, jeden druk został wybrany drukiem bazowym – druk prezydium Sejmu. Tu dla pewnego ułatwienia posłowie już się porozumieli i przedstawili taki, nazwijmy to, tekst jednolity, który miałby być finalnym produktem, czyli sprawozdaniem Komisji. Oczywiście przyjęliśmy metodę procedowania akapit po akapicie. Więc tak naprawdę w tym momencie procedowaliśmy akapit pierwszy. My staraliśmy się, ułatwiając, jak najbardziej możemy, prace Komisji, odczytać tę propozycję państwa posłów w postaci pierwszego akapitu, który byłby pierwszym akapitem sprawozdania Komisji, z tego co państwo posłowie przyjęli. Natomiast, jeżeli teraz są tam wprowadzane dodatkowe zmiany, to musimy w takim razie dostać taki akapit w formie jednolitej. To jest już i tak daleko idące ułatwienie i uproszczenie, że staramy się akapit zastępować akapitem. W tym momencie coś, co jest projektem poprawki…

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Panie mecenasie, ale będziemy debatować zgodnie z regulaminem. Rozmawiamy o akapicie pierwszym i o treści tego akapitu i potem przeniesiemy go na papier, żeby w formie poprawki był zgłoszony przez odpowiednią grupę posłów. Tylko, proszę państwa, propozycja posła Kowala i posła Fogla dotyczy właściwie zmiany szyku zdania, bo treść jest ta sama. Przeczytam: „Aktywność ta stwarza poważne ryzyko wywołania konfliktu – to jest drugie zdanie pierwszego akapitu – zbrojnego i zdestabilizowania Europy Środkowej – Europy, dobrze, OK., – Europy, co godzi także w interesy Rzeczypospolitej Polskiej", tak? Jeżeli tu będzie zgoda, to bym zachęcał, żebyśmy…

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

To jest OK. A to „także" po co?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):
Proszę państwa, pozostała część akapitu pozostaje tak, jak odczytało Biuro. W takim razie teraz prosiłbym kogoś z państwa posłów albo Biura, żeby ten cały akapit po tych zmianach napisać jeszcze raz, żebyśmy przyjęli to jako poprawkę.

Sekretarz Komisji Artur Kucharski:
Panie marszałku, sekretariat zaraz przygotuje i przedstawi.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):
Dobrze. W takim razie możemy przejść dalej. Zawieszamy przyjęcie, bo musimy przyjąć ten akapit. Zawieszamy, aż wszyscy dostaną. Przechodzimy do akapitu drugiego. Czy do akapitu drugiego są uwagi? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:
Mamy propozycję rozwinięcia skrótu UE – Unii Europejskiej. Akapit drugi posługuje się wyrażeniem Rosja, natomiast później w uchwale i wcześniej mowa jest o Federacji Rosyjskiej. W związku z tym: „presja energetyczna Federacji Rosyjskiej skierowana przeciwko państwom Unii Europejskiej".

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):
Rozumiem, czyli jest propozycja, żeby… Czy w takim razie może pani przeczytać, jak by ten akapit brzmiałby z poprawkami Biura?

Legislator Ewelina Roguska:
To znaczy, ten akapit z propozycji, którą dostałam: „Jednym z wyrazów obecnego kryzysu jest presja energetyczna Federacji Rosyjskiej skierowana przeciw państwom Unii Europejskiej i z nią stowarzyszonym. Sprzeciwiamy się uruchomieniu gazociągu Nord Stream 2, który rozbija jedność europejską wobec agresywnych działań Federacji Rosyjskiej".

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):
OK. Dobrze. Czy ktoś z państwa ma uwagi do tego akapitu? Jeżeli nie, to rozumiem, że ten akapit możemy uznać za przyjęty. Dziękuję bardzo. Przystępujemy do akapitu trzeciego. Czy są uwagi do akapitu trzeciego? Nie widzę. Rozumiem, że możemy akapit trzeci…

Poseł Sławomir Nitras (KO):
Wydaje mi się, że powinno być: „przeciw państwom Unii Europejskiej…".

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):
Ale, przepraszam, do którego akapitu?

Poseł Sławomir Nitras (KO):
Do tego akapitu.

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):
To nie do tego. To jest do drugiego akapitu.

Poseł Sławomir Nitras (KO):
Ale jesteśmy przy drugim.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):
Jesteśmy już przy trzecim akapicie.

Poseł Sławomir Nitras (KO):
Przepraszam. Ale to jest drobna poprawka, panie marszałku.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):
Ale to może później, panie pośle. Drugi akapit zamknęliśmy. Akapit trzeci brzmi, przeczytać państwu? „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża sprzeciw wobec polityki Federacji Rosyjskiej, godzącej w prawo międzynarodowe oraz burzącej ład i pokój w Europie. Doświadczeni historią XX wieku, uznajemy za nasz obowiązek – jako kraju członkowskiego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej – wezwanie naszych sojuszników i partnerów do podjęcia solidarnych działań zmierzających do zażegnania groźby wybuchu konfliktu zbrojnego w Europie". Czy są uwagi do tego akapitu? Nie ma. Rozumiem, że możemy uznać, że trzeci akapit został przyjęty.

Rozpatrujemy czwarty akapit. Czy są uwagi do czwartego akapitu? W takim razie może dla porządku przeczytam: „Ukraina jest państwem suwerennym, wolnym i demokratycznym. Integralność jej granic i prawo do samostanowienia narodu ukraińskiego nie mogą być w żaden sposób naruszane ani kwestionowane. Społeczeństwo ukraińskie ma prawo decydować o swojej przyszłości. Droga Ukrainy do członkostwa w Unii Europejskiej i NATO – rozumiem, że możemy w zastępstwie używać ten skrót – musi pozostać otwarta, a jej prawo do akcesji jest bezdyskusyjne".

Poseł Paweł Kowal (KO):

Mam tutaj uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Jest uwaga. Poseł Kowal, proszę.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Mam uwagę formalną, bo już teraz pewne rzeczy widać. Zasadniczo integralność odnosi się do terytorium, a do granic odnosi się nienaruszalność w dyskursie międzynarodowym, więc jeśli już tak purystycznie… Bo integralność dotyczy po prostu nie abstrakcyjnej granicy, tylko terytorium, więc albo mówimy o integralności terytorium oraz nienaruszalności granic... To są kategorie prawa międzynarodowego, więc można…

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

To proszę przeczytać poprawkę, jaką pan proponuje.

Poseł Paweł Kowal (KO):

„Integralność terytorium, nienaruszalność granic i prawo do samostanowienia".

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Chwileczkę. Tylko w takim razie prosiłbym, żeby to zapisać i potem zgłosić jako poprawkę. – „Integralność terytorium, nienaruszalność granic…

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Tylko, że teraz nie ma podmiotu.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Jest dalej.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Chwileczkę. W takim razie jeszcze raz przeczytam – „Ukraina jest państwem suwerennym, wolnym i demokratycznym. Integralność terytorium… Jej granic jest.

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

Jej terytorium, przecinek, nienaruszalność granic.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze. „Integralność jej terytorium, nienaruszalność granic i prawo do samostanowienia narodu ukraińskiego nie mogą być w żaden sposób naruszane ani kwestionowane" itd, jak wcześniej czytałem.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

W takim wypadku tutaj chyba nie powinno być „narodu" tylko „państwa", bo nienaruszalność granic.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Kto z państwa chciałby zabrać głos? Proszę bardzo. Pan poseł Nitras.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Nie będę się już odnosił, bo tu mamy, rozumiem, wyjaśnioną kwestię samostanowienia narodu. Tam jest drugie słowo. Natomiast prosiłbym, żeby zamienić słowo, bo jest powtórzenie. W momencie, kiedy wprowadziliśmy „naruszenie granic", to musimy zamienić. Przepraszam, bo mi to zabrzmiało, a teraz tego szukam.

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

W moim przekonaniu „Nie mogą być w żaden sposób kwestionowane".

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Zamiast „naruszane".

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Ale kwestionowanie jest bardziej działaniem intelektualnym niż naruszenie.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Ale nie możesz naruszać nienaruszalności. To źle brzmi.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Nie, to trzeba na coś zmienić, tylko trzeba się zastanowić.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Podważane?

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Podważane to też kwestia kwestionowania.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę państwa, proszę podać jakąś propozycję, bo w tej chwili ze względu na powtórkę wyrazy „naruszane ani" są wykreślone i zostaje słowo „kwestionowane". Prosiłbym o wypowiedzi do mikrofonu. Poseł Maciej Konieczny, proszę.

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Pytanie, czy faktycznie mamy to powtórzenie. Czy jeżeli byśmy mieli „nienaruszalność jej granic" bez „integralności terytorium", czy to jednak nie wyczerpuje tematu? Czy jest jakiś powód, żeby…

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Tylko to jest prawnomiędzynarodowe pojęcie. Ponieważ ja wywołałem problem, jeśli pan pozwoli…

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

OK., dobra, ale jeżeli problem jest taki, że to jest niespójne w sensie, że mamy albo jedno, albo drugie, być może wyczerpuje, to proponowałbym coś takiego: „Ukraina jest państwem suwerennym, wolnym i demokratycznym. Nienaruszalność jej granic i prawo do samostanowienia narodu ukraińskiego". Nienaruszalność zostaje.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Panie marszałku, można?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę, poseł Nitras.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Ja bym zaproponował poprawkę zmierzającą do tego, żeby wykreślić słowa „naruszane" i „kwestionowane" i zastąpić oba słowem „podważane".

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Podważane, tak?

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Jedno słowo. „W żaden sposób podważane". Kropka.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Pan poseł Bartoszewski, proszę.

Poseł Władysław Teofil Bartoszewski (KP):

Panie marszałku, akurat uważam, że podważane to jest słabsze. Zgadzam się z sugestią pana posła Fogla, który zamiast tego sugerował „łamane". Łamanie prawa – jest taka koncepcja.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Moja intuicja mi podpowiada, teraz się trochę seminaryjnie zrobiło, że powinna zostać zachowana i kwestia nienaruszalności granic, i integralności terytorialnej, bo integralność terytorialna odnosi się chyba nie do stanu faktycznego, ale także do stanu…

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

OK, tylko, proszę państwa, jeżeli tu zaczniemy to rozdrabniać, dodawać wyrazy, to jednak będzie to dość skomplikowana uchwała. Proponowałbym jednak myśleć bardziej syntetycznie. Pan poseł Krystian Kamiński.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Problem jest jeszcze, że wcześniej już mamy określenie „państwem suwerennym". W tym momencie my po prostu zwielokrotniamy dokładnie to samo zdanie.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę powtórzyć.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Państwem suwerennym, integralność terytorialna, nienaruszalność granic – po prostu mówimy cały czas dokładnie to samo, tylko rozszerzamy. Nie wiem, czy jest aż taka potrzeba.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Też mam wrażenie, że tych wyrazów używamy tu zbyt wiele.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Panie marszałku, bo tak jest napisana ta uchwała, taki jest jej język, takie jest życzenie prezydium. Być może za tym stała czyjaś myśl. Nienaruszalność granic to jest taka sytuacja, jak ktoś przekracza granice, a integralność terytorialna jest taka, że można ją naruszyć zarówno w sposób fizyczny, jak i na przykład występuje ona również jako koncepcja prawna. Nie jest to więc dokładnie ta sama kategoria prawna. Nie jest to ta sama koncepcja.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę państwa, jeszcze raz przeczytam ten akapit, żebyśmy mieli jego całość: „Ukraina jest państwem suwerennym, wolnym i demokratycznym. Integralność jej terytorium, nienaruszalność granic i prawo do samostanowienia narodu ukraińskiego nie mogą być w żaden sposób łamane. Społeczeństwo ukraińskie ma prawo decydować o swojej przyszłości. Droga Ukrainy do członkostwa w Unii Europejskiej i NATO musi pozostać otwarta, a jej prawo do akcesji jest bezdyskusyjne". Jest zgoda?

Poseł Paweł Kowal (KO):

Super.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze. Czyli rozumiem, że przyjęliśmy czwarty akapit. Akapit piąty. Tutaj bym poprosił, bo do piątego akapitu kolega Paweł Kowal miał zdanie poprzedzające, tak? Czy nie?

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie!

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Jeżeli nie, to…

Poseł Paweł Kowal (KO):

Moje zdanie łączyło wszystkie… to znaczy, nie pozostawiało pokoju jako pojęcia abstrakcyjnego, tylko zakotwiczało je w prawie międzynarodowym, więc spełniało wszystkie wasze postulaty, ale skoro jest taki sprzeciw, to mogę to ewentualnie przekazać Konfederacji.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Pan poseł Tadeusz Woźniak, proszę bardzo.

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, rozumiem, że ten ostatni akapit nawiązuje do tytułu, niemniej jednak wydaje mi się, że dobrzy byłoby użyć słów albo „wsparcia

niepodległości Ukrainy", albo „wsparcia niepodległej Ukrainy". Bo to ma ogromne znaczenie. My wspieramy niepodległość Ukrainy, a nie gdzieś w jakimś nieokreślonym czasie będziemy wspierać Ukrainę w nieskończoność. Wspieramy niepodległość Ukrainy, jej walkę o niepodległość. Oczywiście też integralność, ale tu już byśmy szli za daleko. Niepodległość Ukrainy. Uważam, że to słowo jest bardzo ważne.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Czyli przeczytam państwu ten ostatni akapit: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej apeluje do parlamentów państw członkowskich Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej o podjęcie wszelkich inicjatyw zmierzających do wsparcia Ukrainy". Pan poseł proponuje niepodległości Ukrainy. Ja bym, panie pośle, zostawił to, jak jest. Bo to jest bardzo zrozumiałe. Im więcej tych dodatkowych wyrazów: wolność, niepodległość, suwerenność, one i tak bardzo często się przewijają. Ale dodajemy „i utrzymania pokoju" czy nie dodajemy? Nie dodajemy.

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

Panie marszałku, w trzecim od końca akapicie jest mowa o działaniach zmierzających do zażegnania groźby wybuchu konfliktu zbrojnego, tu dokładnie chodzi o pokój.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze, proszę państwa, czy do tego ostatniego akapitu są uwagi? Nie ma uwag. Rozumiem, że możemy przyjąć. Wrócimy jeszcze do akapitu drugiego. Poseł Nitras zwracał uwagę na literówkę.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Tak, tak. Chyba że pan marszałek sam to zauważył.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Ale proszę bardzo przypomnieć.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Zdanie brzmi: „Jednym z wyrazów obecnego kryzysu jest presja energetyczna Rosji skierowana przeciw państwom UE i z nią stowarzyszonych" – państw stowarzyszonych, a nie stowarzyszonym.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Przeciw państwom…

Poseł Sławomir Nitras (KO):

No to jak napiszecie „państwom stowarzyszonym", to tak, ale jak nie napiszecie słowa „państwo", to „stowarzyszonych".

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę Biuro Legislacyjne o opinię w tej sprawie.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, jedyne, co mogę powiedzieć, to że językoznawcy na tę kwestię nie zwracali uwagi. Oczywiście można teraz na ten temat dyskutować, natomiast na tę chwilę my takiej propozycji nie mieliśmy. Być może, po analizie ona byłaby…

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

To może zróbmy tak, bo i tak na końcu, po tego typu dyskusji, w tego typu dokumencie pozostawiamy kwestie literówek, przecinków, interpunkcji do uzupełnienia przez Biuro Legislacyjne i językoznawców...

Legislator Adam Niewęgłowski:

Jeżeli będzie takie upoważnienie Komisji, to Biuro zobowiązuje się zwrócić dokładną uwagę i z językoznawcami ustalić, jak powinno być.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Tak. Dobrze. Proszę państwa, w takim wypadku przepracowaliśmy ten projekt.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Jeszcze pierwszy akapit, szanowny panie przewodniczący. Bo mieliśmy wrócić do niego, prawda?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Wrócić do pierwszego akapitu... Proszę państwa, czy pan chce odczytać, czy mam go jeszcze raz przypomnieć?

Legislator Adam Niewęgłowski:

Chyba pan przewodniczący go ma, to będzie lepiej.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę państwa, przypomnę jeszcze pierwszy akapit, bo mieliśmy do niego wrócić. On brzmi: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z niepokojem obserwuje działania Federacji Rosyjskiej wymierzone przeciwko Ukrainie. Aktywność ta stwarza poważne ryzyko wywołania konfliktu zbrojnego i zdestabilizowania Europy, co godzi w interesy Rzeczypospolitej Polskiej. Apelujemy do rządów państw NATO i Unii Europejskiej o udzielenie wszechstronnego wsparcia dla Ukrainy, która znalazła się w obliczu wojny oraz o stanowczą reakcję państw członkowskich Unii Europejskiej i Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego wobec agresji Federacji Rosyjskiej".

Legislator Adam Niewęgłowski:

Jedna uwaga: „udzielenie wszechstronnego wsparcia Ukrainie". Proponowalibyśmy, tak jak mówiliśmy już wcześniej, Ukrainie.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Ukrainie. Dobrze. Jest zgoda, tak? Proszę państwa, jeżeli jest zgoda, to jak to teraz formalnie? Bo to są poprawki do projektu.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, wszystko było – jeżeli mogę – wszystko było już dosyć dokładnie odczytywane, więc proponowalibyśmy teraz po prostu przegłosować całość. Natomiast oczywiście później poprosimy sekretariat Komisji o przygotowanie całości, pod którą będzie podpis. Bo tak naprawdę całość w jakimś sensie została przyjęta w poprawkach. Przyjmowane było akapit po akapicie, łącznie z tytułem, więc teraz już można przegłosować i przyjąć całość. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze. Dziękuję bardzo. W takim razie, proszę państwa, przystępujemy do przegłosowania całości projektu uchwały.

Kto z państwa, także z państwa, którzy są z nami zdalnie połączeni, jest za przyjęciem sprawozdania Komisji o projekcie uchwał z druków nr 1961 i 1962, w którym Komisja zarekomenduje Sejmowi przyjęcie załączonego projektu uchwały, który wspólnie wypracowaliśmy? Kto jest za, proszę nacisnąć przycisk i podnieść rękę. Dziękuję. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Czekamy chwilę. Dziękuję. Zamykam głosowanie. Proszę o wyświetlenie wyników. głosowało 22 posłów, wszyscy byli za. W takim razie stwierdzam, że Komisja jednomyślnie przyjęła sprawozdanie.

Pozostaje nam jeszcze wybrać posła sprawozdawcę. Czy ktoś z państwa… Proszę bardzo.

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

Może pan poseł Konieczny?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Czy pan poseł się zgadza?

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Proszę państwa, czy są inne kandydatury? Nie widzę. W takim razie jest propozycja pana posła Koniecznego. W takim razie musimy przegłosować, tak? Czy jest sprzeciw?

Nie ma sprzeciwu. W takim razie wybraliśmy pana posła Macieja Koniecznego na sprawozdawcę.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie projektów wspomnianych uchwał. Informuję, że na tym porządek Komisji został wyczerpany. Wolnych wniosków nie było, ale jeśli są, to zawsze proszę.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Jeśli szanowna Komisja pozwoli, postaram się to zrobić w formie apelu dwuzdaniowego. Mam takie poczucie, że po pierwsze, panuje zgoda i apelujemy i wzywamy do działania i wsparcia i rządy, i parlamenty krajów członkowskich UE i NATO. A ja mam delikatny deficyt wiedzy, jako parlamentarzysta, co robi nasz rząd. Nie kwestionuję, tylko po prostu, szczerze mówiąc, nie wiem. Słyszę różne informacje o wsparciu różnego rodzaju, również o poważnym wsparciu, i wydaje mi się, że jako Komisja powinniśmy, tym bardziej jeżeli panuje taka jednomyślność, zastanowić się – nie wiem, czy w trybie jawnym, czy niejawnym – porozmawiać o tym, jak Polska i dyplomatycznie, i innymi możliwościami wspiera Ukrainę. Sugestia do prezydium, do pana przewodniczącego, żebyśmy rozważyli takie posiedzenie Komisji.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Taki właśnie mamy plan. Na najbliższym posiedzeniu Sejmu myślałem o zaproponowaniu szanownej Komisji tematu „Czwórka Lubelska”, w tym również byłaby sprawa Ukrainy, może w pierwszej kolejności. To się będzie łączyć.

Poseł Sławomir Nitras (KO):

Żebym został dobrze zrozumiany. Ja bym prosił o to, żebyśmy porozmawiali i żeby rząd przedstawił informację o działaniach rządu w związku z konfliktem, jak ustaliliśmy, na Ukrainie.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

OK. Przyjmuję propozycję. Słucham?

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

Przypominam, panie marszałku, propozycję, która, jak rozumiem, została przyjęta, aby przez najbliższy czas, dopóki utrzymuje się ta sytuacja na Wschodzie, żeby w trakcie każdego posiedzenia Sejmu częścią jednej z Komisji – bo nie wiemy, ile ich będzie – zawsze była informacja rządu w tej sprawie. Żeby to był pewien standard. I to przyjęliśmy, tak że w takiej formule przypominam, że to jest nasze ustalenie.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję. Wszyscy się zgadzamy. Będziemy przygotowywać informację na następne posiedzenie Sejmu. Dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.